

százaléka szocialista brigádtag. Emelkedett a női újtók száma.

A kommunista műszakok és társadalmimunka-vállalások a nemzetközi gyermekévekhez kötődtek.

Gondként jelentkezett a verseny lendületének hullámváza, elsősorban a termelés feltételeinek hiányosságai, illetve a szervezés gyengeségei miatt. Nem sikerült jelentősebben előbbre lépni az egyéni vállalatok szervezésében. Még mindig több területen érvényesül a verseny formái vonásainak előnyben részesítése.

**9** A beruházási tevékenységet — a célkitűzéseknek megfelelően — a javuló előkészítettség jellemezte. A feladatok teljesítését a banki finanszírozási tevékenység is jobban segítette. Továbbra is gond a dekoncentráltág, egyes létesítmények megvalósításának és a lakások garanciális kötelezettségeinek késedelmé. A beruházási piacot feszültségek jellemezték.

A 2—3 százalékkal növekvő beruházások csökkentek, míg a célcsoportos (lakás és kapcsolódó kivételével) és egyéb állami, mintegy 20 százalékkal nőtt. A központi intézkedések, pénzforrásokat csökkentő szabályozó módosítások hatása a vállalati, szövetkezeti beruházások mérséklődtek. Növekedett a gépi beruházások aránya.

A fontosabb létesítmények megvalósulása a következőképpen alakult:

— Elkészült Szegeden az északi Tisza-híd és a hozzá csatlakozó utak többségének rekonstrukciója, a Pincegazdaság üdőtálpalackozója, az Ifjúsági Ház, a tiszai partfal újabb szakasza, az első trolibuszvonali; Hódmezővásárhelyen az autóbusz-pályaudvar, a HÓDIKÓT gépi rekonstrukciója, az 1450 férőhelyes tan-gazdasági szarvasmarhatelep; Szentesen a tv 2-es műsorát sugárzó berendezések, a baromfi-feldolgozó rekonstrukciójának újabb szakasza, a KONTAKTA raktárépülete; Makón a tömbkazinház; Ásotthalmon a 27 személyes szociális otthon és Deszken a 140 ágyas gyógyintézet épülete.

— A folyamatban levő beruházásokat 16 ütemben levő a szegedi DOMUS-áruház, a KÖJÁL-székház, a 400 kV-os villamos állomás építése; Hódmezővásárhelyen a porcelángyári rekonst-

rukció; Szentesen a KONTAKTA üzeme, az Árpád Tsz-ben az üvegüzem; Csongrádon a Tisza—III. Vízelépcső járulékos létesítményeinek építése.

— Nem kielégítő a megvalósítás üteme Szegeden a nagyáruháznál, a gyógyszer-tárolóknál, az AFIT új Északi városrészi szervizénél, a kábelgyár rekonstrukciójánál, a Szegedi Nyomda új üzeménél, az OKGT pb-tárolónál, a nemzeti színház rekonstrukciójánál, a megyei könyvtár és levéltár építésénél; Hódmezővásárhelyen, az ATEV rekonstrukciójánál; Szentesen a Tisza-híd építésénél, az autóbusz-pályaudvar előkészítésénél; Csongrádon a kenyérgyár építésénél; Makón a kórház rekonstrukciójánál.

**10** A pártszervek és alapszervezetek vezetőségei az éves cselekvési programok összeállításába a párttagság jelentős részét bevonták. Az elkészült cselekvési programok konkrétak voltak, általában a súlyponti feladatokra irányultak.

Javult a pártszervek és -szervezetek rugalmassága és reagáló képessége. Év közben több helyen kezdeményeztek módosításokat. Egyes alapszervezetek azonban nehezen tudtak alkalmazkodni a változó körülményekhez.

A párttagok jelentős része személyre szóló megbízatással kapcsolódott a feladatok megvalósításához.

A pártszervek és alapszervezetek gazdaságpolitikai szervező munkájuk során jobban törekedtek széles körű, sokoldalú kapcsolatot kialakítására a gazdaságvezetőkkel, pártfunkciókkal, társadalmi és tömegszervezetekkel.

A társadalmi és tömegszervezetek sajátos eszközeikkel mozgósították céljaink elérésére. Jelentős részt vállaltak a kongresszusi és felszabadulási munkaverseny kibontakoztatásából.

A szakszervezet a tervezésben, a szervezésben, az ellenőrzésben is növekvő aktivitással dolgozott.

A KISZ-szervezetek akcióprogramjai jól kapcsolódtak a pártszervezetek cselekvési programjaihoz. Főként a minőség javítására és a fokozottabb takarékoságra irányultak. A KISZ-védnökségek részesei voltak elért eredményeiknek.

## II.

### Az 1980. évi gazdaságpolitikai feladatok

Az V. ötéves terv utolsó évének feladatait az MSZMP KB 1978 és 1979 decemberi határozataiból kiindulva, a megyei pártbizottság középtávú területfejlesztési irányelveinek figyelembevételével határozhatjuk meg.

Erosítani szükséges az 1979-ben elkezdődött kedvező tendenciákat. Kulcskérdés a termelés differen-

ciált fejlesztése, az ésszerű takarékoság fokozása.

A gazdasági munkában — az irányításban és a végrehajtásban — a fő erőfeszítéseket a termelés hatékonyságának növelésére, szerkezeti változásának meggyorsítására kell összpontosítani. Szükséges, hogy a megváltozott körülményekhez jobban igazodjon a vezetői te-

A Hazafias Népfront bizottságai szervezettében irányították a lakosság településfejlesztési versenyét, jól mozgósították a társadalmi munkákra. Az éves társadalmi munka értéke — minden eddigig meghaladóan — megközelíti a 270 millió forintot.

Az eredményesebb szervezőmunka azonban a gazdálkodás területén jelentkező hiányosságokat nem tudta felszámolni. Nem sikerült frontáttörést elérni a szemléletben, a felelősség fokozottabb érvényesítésében. Esetenként hiányzott a társadalmi és tömegszervezetek tevékenységéből a következetesség.

**11** A gazdaságpolitikai feladatokhoz kapcsolódó agitációs munka a célkitűzések megértésére, az egységes cselekvés biztosítására irányult. A pártnapokon, a pártpropaganda tanfolyamain, a politikai vitakörökben, a szocialista brigádtervezeteken és egyéb tanácskozásokon a dolgozókkal széles körben ismertették meg a népgazdasági és helyi feladatokat, a tervek teljesítésének helyzetét, s irányították rá a figyelmet a lemaradások területeire, a jelentkező újabb feladatokra.

A gazdaságpolitikai agitációnak jelentős szerepe volt abban, hogy a dolgozók megértették gazdasági helyzetünkben adódó feladatainkat, a fogyasztói áremelés és árrendszerek korszerűsítésének szükségességét. Ennek következtében a figyelem egyre inkább az ésszerű takarékoság, a munkafegyelm, a munkaerő-gazdálkodás kérdéseire fordult. Ennek eredményeként azonban ma még kevésbé érzékelik.

Az agitáció és a propaganda hozzájárult a munkahelyi légkör tisztább, nyíltabbá válásához, az érdekek sokféleségének jobb megértéséhez.

Politikai munkánk fogyatékosága, hogy a konkrét gazdaságpolitikai agitáció nem vált még általános napi gyakorlattá. Nem sikerült eléggé a dolgozók szemléletében tudatosítani, hogy elért élet-színvonalunk termelési oldalról történő megalapozottsága hiányos, s ez minden szinten eredményesebb munkát igényel. A jövődelemoztatásban az egyenlősd szemlélet még túlsúlyban van a differenciálási követelményekkel szemben.

vékenység, fokozódjon igényessége a gazdálkodás minden területén.

Számítanunk kell a gazdálkodás feltételeinek szigorúbbá válására is.

A gazdasági szabályozás normatív jellegének erősödése várhatóan erőteljesen differenciálja a vállalatokat. Az eredményes munka az eddigiekkel körülmények között, jól átgondolt gazdálko-

dást, a fejlesztési elképzelések felülvizsgálatát, a költségátfordítások erőteljes csökkentését igényli. A gazdálkodásban érvényesüljön a biztonságra törekvés, s a nagyobb tartalékok kényszer.

A lakossági kereslet kismértékű növekedése mellett jelentősebben változik annak összetétele, mely feltételezi a termelő- és kereskedelmi vállalatok szorosabb együttműködését a vásárlók és minőség szerinti igények jobb kielégítésében.

A beruházási lehetőségek (főként új építkezések) további szigorítása az e területeket ellátó gépipari, építőipari vállalatok jobb kooperációját igényli, részben a beruházási iavak irányítását kereslet mérséklődése, részben a folyamatban levő beruházások gyorsabb befejezése miatt.

Az 1980. évi feladatainkat növeli a VI. ötéves tervre való felkészülés, a terv megalapozása, indításának előkészítése.

A termelés dinamikus növelésének feltételei ott teremtnének meg, ahol műszaki fejlesztéssel és termelés-szervezési tevékenységgel megalapozzák a termelési szerkezet népgazdaság által igényelt korszerűsítését, továbbá ott, ahol az importot gazdaságosan kiváltani képesek.

A pártszervezetek, a társadalmi és tömegszervezetek az éves tervek készítésénél következetesebben segítsék a hatékonysági, minőségi követelmények érvényre jutását. Biztosítsanak széles körű demokratizmust a célkitűzések megfogalmazásánál. Fektesse a nagyobb hangsúlyt az ellenőrzésre és számonkérésre, a felelősség érvényesítésére. Legyenek kezdeményezők a gazdaságvezetésnél a konkrét döntések, intézkedések gyors meghozatalában. Szemléletformálással segítsék a közgazdasági szabályozók új követelményeikhez való alkalmazkodását.

Az ellenőrzéssel foglalkozó szervek elsősorban a termelés minőség javításához (eszközök kihasználása, költségek csökkentése, kereslet kielégítése) nyújtsanak konkrét segítséget.

**1** Az ipari termelés bővítését a meglévő eszközök fejlesztésére és gazdaságos hasznosítására alapozva irányozzuk elő, melynek mértékét a külkereskedelmi egyensúly javításának alárendelve vállalatokként differenciáltan kell kialakítani.

Megyei szinten — a népgazdasági előirányzatnál alacsonyabb ütemű — 2—3 százalékkal növekedés tervezését tartjuk reálisnak azzal, hogy ez javuló hatékonyság mellett valósuljon meg. Többlettermelésre elsősorban a dollárszámolású exportértékesítés, valamint a tőkes importot gazdaságosan helyettesítő termelési lehetőségeinek kihasználása érdekében kerüljön sor.

A termelésnél lassabban emelkedjenek az anyagi ráfordítások. A vállalatok az új szabályozók, illetve a hatékonysági követelmények megkövetelése miatt a termelési tartásával aktualizálják a termelési szerkezet korszerűsítésére készített

stratégiai tervüket, és gyorsítsák meg a versenyképességet javító intézkedések megvalósítását. Ezek elősegítéséért kiemelten és folyamatosan kell foglalkozni:

— a veszteséges vagy alacsony hatékonyságú vállalatok, illetve azok megyei egységeinek (Szegedi Konzervgyár, Szentesi Baromfi-feldolgozó Vállalat, Minőségi Cipőgyár Szegedi Gyára, PNYV Szegedi Textilművek) helyzetével, a jövedelmezőségjavítás tartálékainak feltárással;

— a belépő exportáruhalap-bővítő beruházásainktól — műanyagcsák-gyártás, baromfi-feldolgozás, öltönygyártás stb. — elvárt értékesítési és gazdaságossági előirányzatok realizálásának biztosításával, valamint újabb gazdaságos exportnövelő, illetve importkiváltó beruházási lehetőségek feltárással (DEFAG, Szegedi Gumigyár, ipari szövetkezetek, tanácsai vállalatok), az ez irányú felelősség növelésével;

— a jelentősebb könnvű- és élelmiszeripari ágakat érintő strukturális feszültségek mérséklésével;

— az ipari szövetkezetek esetében a hiánycikkek, valamint a helyi áruhalapok bővítését szolgáló termékek előállításával.

A szervezés és a műszaki fejlesztés a tudományos kutatási eredmények alkalmazására támaszkodva közvetlenül segítse a termékek minőségének, a gazdálkodás hatékonyságának javítását:

— a műszaki fejlesztés keretében a vállalatok tekinték súlyponti kérdésnek a gyártmányfejlesztést, ezen belül a műszaki és gazdasági kritériumok gyakorlati érvényesítését;

— az éves tervek kidolgozásával párhuzamosan kerüljön sor tőkésimport- és energiatakarékosági intézkedésekre. Érvényesüljön az energiahordozók adottságokhoz és lehetőségekhez igazodó optimális felhasználása;

— az üzemszervező tevékenység elsődlegesen a korszerű és bevált szervezési eljárások adaptálására, a számítástechnika alkalmazására alapozott információs rendszerek bevezetésére, a minőségi és teljesítménybérézés szélesítésére, valamint komplex anyagmozgatási folyamatok kialakítására irányuljon;

— a vállalatok és szövetkezetek körülmények között szervezett kooperációs kapcsolataikat és a termelésirányítási fejlesztésével érik el a szerződésekben vállalt kötelezettségek pontos teljesítését;

— az élelmiszeripari vállalatok kiemelt figyelmet fordítsanak az exportigiéniai követelmények érvényesítésére;

— az ipari szövetkezetek törekedjenek fokozottabb együttműködésre egymással a termelési feltételek biztosításában, illetve a kis szériás rendelések átvállalása, kooperációs igények kielégítése terén a megyei állami vállalatokkal.

A vállalatok, szövetkezetek tevékenységének meg mindent a jelentősebb

létesítmények — olajipar, HÓD-GÉP, Szegedi Kábelgyár, Szegedi Vasöntőde, KONTAKTA, Hódmezővásárhelyi Fémipari Vállalat, Alföldi Porcelángyár, BUDALAKK, KSZV, HÓDIKÓT, Szegedi Ruhagyár, Szegedi Nyomda, Szegedi Bútoripari Szövetkezet, Szentesi Baromfi-feldolgozó Vállalat, ATEV, DEFAG területén folyamatban levő beruházások — tervszerű megvalósítása, a befejezetlen beruházási állomány csökkentése érdekében. Az érintett vállalatok gondoskodjanak a belépő új kapacitások zökkenőmentes termelésbe állításának és eredményes üzemeltetésének feltételeiről.

**2** A kivitelező építőipar alapvető feladata az V. ötéves terv hátralevő beruházási célkitűzéseinek realizálása. Szervezési intézkedésekkel biztosítani kell, hogy a tervezett létesítményeket megfelelő minőségben és határidőre átadják. Valósuljon meg a fontosabb beruházások ütemes előkészítése és kivitelezése, a lakásépítési tervek teljesítése, az állami támogatással épülő beruházások befejezése, a tanácsai fejlesztési terv célkitűzése, az exporttal kapcsolatos fejlesztések határidőre történő átadása. Erősödjön a szerződéses fejelem.

A kivitelező építőipari tevékenység feladatainak ellátását, a volumen szinten tartásával, változatlan, esetleg csökkenő létszámmal és növekvő termelékenységével kell biztosítani.

A feladatok jó színvonalú megvalósítását, megköveteli a minőségi és teljesítménybérézés további hatékony alkalmazását, a termelés előkészítésének és végrehajtásának színvonalas megszervezését.

Tovább növekedjen az építőszervezetek munkamegosztása, a kooperációs fejelem megtartása. Segítse ezt az építőipari társulásban rejlő lehetőségek maximális kihasználása.

A következő tervidőszaki lakásépítési fejlesztésének lehetőségeit a házigyári rekonstrukció folytatásával is meg kell teremteni.

A termelés több megalapozását műszaki fejlesztéssel (főként kisgépesítéssel), a hiányszakmákban megfelelő munkaerő biztosításával kell megoldani.

A technikai eszközök korlátozott fejlesztése szükségessé teszi az eszközállomány emelt szintű karbantartását, tervszerű felújítását, s ezáltal termelőképességük szinten tartását.

A tervező szervezetek teljesítménye 4—5 százalékkal növekedjen. Ennél gyorsabb fejlődés szükséges a mezőgazdasági és az építőipari munkák tervezésénél.

**3** A mezőgazdasági termelés a belföldi kereslethez és a gazdaságos exportlehetőségekhez igazodva 5—5,5 százalékkal növekedjen. Ezt elsősorban a mezőgazdasági nagyzülemek termelésére alapozzuk. Használjuk ki még jobban termelési adottságainkat. Fokozottabb figyelmet kell fordítani a gazdálkodás minőségi je-